

Ujedinjeni narodi obrazovna	Datum primitka:	3.4.79.
znanstvena i kulturna	Identifikacija:	95
organizacija	Original:	Francuski

Konvencija o zaštiti
Svjetske kulturne i prirodne baštine

LISTA SVJETSKE BAŠTINE

Nominaciju koju je podnijela
Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija

Stari grad Dubrovnik

1.	Specifična lokacija	
	(a) Zemlja	Socialistička Federativna Republika Jugoslavija
	(b) Država, provincija ili Regija	Socijalistička Republika Hrvatska, Jadranska obala
	(c) Naziv imovine	Staru Grad Dubrovnik
	(d) Točno mjesto na karti i oznaka geografskih koordinata	GMT - 1 Geografska širina 42°38'27" N Geografska dužina 18°06'48" E
2,	Pravni podaci	
	(a) Vlasnik	Državna imovina; dijelom pripada privatnoj imovini i pravnim osobama
	(b) Pravni status	Imovina je zaštićena na temelju zakonodavstva o zaštiti spomenika kulture sljedećim uredbama: - Odluke Zavoda za očuvanje Dalmacije br. 12-106 / 1-65 od 23.10.1965., 12-8 / 1-66 od 15.1.1966., 12-8 / 3-66 od 10.11.1966. , UP / I-86/69 od 25.6.1979.; - Odluka Dubrovačke komune. održavanje vanjskog izgleda grada Dubrovnika (25.VI.1976.) i - Dekret Dubrovačke komune o izradi urbanističkog projekta za stari grad Dubrovnik - unutar zidina. (5.X.1977).
	(c) Odgovorni uprava	Vijeće općine Dubrovnik, Skupština općine Dubrovnik, 50000 DUBROVNIK, Pred dvorom 1
3.	identifikacija	
	(a) Opis i inventar	Gradski povijesni kompleks Dubrovnika obuhvaća sve građevine, podignute od XII. Do XVI. Stoljeća, unutar područja utvrđenih zidina. Obuhvaća površinu od 15,2 ha i ima populaciju od 5.255 stanovnika (popis iz 1978.). Granice povijesnog urbanog kompleksa precizno su definirane utvrđenim zidinama, nekadašnjim jarcima, a na južnoj strani strmom obalom. 9 stranica teksta
	(b) Karte i / ili planovi	Karta Jugoslavije Arhitektonska karta kompleksa (razmjera: 1 / 1.000) Analitička karta kompleksa za razdoblje izgradnje (1)
	(c) fotografski i / ili kinematografska dokumentacija	Zračna fotografija 4 crno-bijele fotografije nekih dijelova grada (1)
	(d) History	Zahvaljujući činjenici da je grad sačuvao veliki dio svoje izvorne srednjovjekovne građevine unutar utvrđenih zidina i zahvaljujući brojnim dokumentima koji osvjetljavaju njegove građevinske procese, grad Dubrovnik zauzima istaknuto mjesto u povijesti. Gradska gradnja na jadranskoj obali gotovo od početka. Štoviše, činjenica da je Dubrovnik u srednjem vijeku postao središte specifične teritorijalno - političke organizacije poznate kao Republika Ragusa, kao i polazna točka i završnica velike mreže morskih i

		<p>kopnenih puteva koji su joj se pridružili svim središtima ekonomskog života na Balkanu i Sredozemnom moru, daje ovoj strukturi posebnu važnost. Upravo ta posebna "metropolitanska" važnost u velikoj je mjeri odredila karakteristične značajke njezine arhitekture.</p> <p>Zbog razdoblja u kojem je nastao i obilježja njegove gradnje, Dubrovnik je tipično srednjovjekovni grad. Premda se do VII. stoljeća nije spomenuo grad Dubrovnik, ne isključuje se mogućnost da je na tom mjestu postojalo neko mjesto. Grad je počeo rasti u relativno maloj utvrđenoj jezgri, na strmim stijenama koje strše iz mora, a koje su od obale odvojene plitkim zaljevom i močvarama. Utjecaj grada na život šireg obalnog područja i zaleđa leži u ispunjavanju nekoliko središnjih funkcija kao sjedišta crkvene organizacije i političke uprave. U X. stoljeću postupno se gradila nova gradska četvrt, u blizini postojećeg "castelluma",</p>
		<p>zapadni rub stijena. U najstarijem opisu grada, djelu bizantskog cara Konstantina Porfirogeneta (sredina X. stoljeća), grad se već protezao prema istoku duž močvarne obale, dok su najstarije jezgre predgrađa ("burgus" su se gradili bez utvrđenih zidova tijekom XI. i XII. st. Jedna od tih jezgri postavljena je na mjestu gdje je "castellum" osiguravao vezu s kopnom i prvu luku smještenu na zapadnoj strani. Ta je veza omogućena zahvaljujući mostu koji je protezao močvare, iako je prijelaz bio spriječen u tu svrhu izgrađen toranj. To je dugo trebalo biti glavni ulaz u kopneni grad i njegova vrata, o čemu svjedoči i ime "Pile" koje ovaj dio grada još uvijek nosi, a predgrađe je izgrađeno na močvarama ispod gradskih zidina i bilo koje proširenje grada prema sjeveru dovelo je do popunjavanja močvarnog zemljišta, a u XII. stoljeću „Burgus“ je već imao određenu strukturu, čija je osa načinjena ravnom ulicom, „via publica“, linearnim uzorkom. U istočnom dijelu predgrađa izgradnja nove katedrale obavljena je u XII. stoljeću, kao i utvrđeno sjedište općinskih vlasti koje je s vremenom postalo Knežev dvor, ovdje je i grad dobio prvi, veći, trg, "plathea". Oko sredine XIII. stoljeća podižu se prvi bedemi koji su također okruživali prvu stranu planine koja se uzdiže sjeverno od močvara, tako da su ograđeni u velikim, a opet neizgrađenim područjima, kao i male zajednice koje leže na stranama planine s kojega je grad Dubrovnik vjerojatno dobio svoje novo slavensko ime. Krajem XIII. stoljeća, 1272. i 1296. godine, izrađeni su detaljni propisi o razvitku grada i, kako</p>

		<p>se može vidjeti, u skladu s tekstovima sa stvarnim zgradama, doista su slijedili. Gradnja novih planiranih područja u gradu u XIV. I XV. Stoljeću određena je strogim postavljenim urbanim obrascem</p>
		<p>prema gradilištima i pravocrtnom uličnom sustavu. NUMERSKI sačuvani dokumenti svjedoče o kontinuiranoj tendenciji koju pokazuje općinska uprava, kako bi se postigao kameni grad kao planirana jedinstvena cjelina.</p> <p>Istodobno je otkriven istaknuti okus impresivnih građevina i javnih trgova koji se ogledaju u izgradnji katedrale, crkve sv. Vlaha, zaštitnika grada, tri velika samostana, carinarnice i gradske vijećnice. koji je trebao postati rektorova falace. Koncept središnjeg trga / glavne ulice, "Plazza", u odnosu na koji su sve linije sjever-jug okomito nacrtane (i položene) još je vidljiv u XII. Stoljeću, što pokazuje i zatvaranje cijelog grada. unutar područja bedema.</p> <p>Eventualno popunjavanje močvarnog tla omogućilo je stvaranje ovog središnjeg prostora, koji povezuje istočna vrata sa zapadnim vratima i na kojima su izgrađene, s obje strane, različite serije javnih zdanja među kojima se mogu naći oboje su javni fenomen grada. Krajem XV. Stoljeća gotovo je dovršena gradnja kamenog grada; ulice i trgovi bili su popločeni, a grad je imao sustav odvodnje i vodovod. Veliki potres iz 1667. godine i pustoš koju je prouzročio, primorali su grad da poduzme neke opsežnije mjere kako bi popravio štetu, ali njezina rekonstrukcija, o kojoj svjedoče brojni dokumenti do danas, nastoji održati postojeću strukturu. Jedno od urbanih područja koje je očito imalo teška uništenja, zapadno od katedrale (koja je također bila uništena), ustupa mjesto novom trgu, koji je spojen, monumentalnim baroknim stubištem, s južnim i većim dijelom. antički dio grada. Zbog toga je u ovom dijelu grada ukinuta granica koja razdvaja "civitas" od "burgusa", a pad specifične teritorijalno-političke organizacije države, kojoj je Grad Dubrovnik stoljećima bio sjedište, već se osjetio u XVIII. stoljeću.</p> <p>Dubrovnik je izgubio svoju samostalnost početkom XIX. Stoljeća za vrijeme Napoeonskih ratova i ubrzo je postao jedan od pokrajinskih gradova austrijske države. Međutim, ovo slabljenje u životu ne dovodi do golemih građevinskih operacija niti do narušavanja stare strukture</p>
		<p>Tijekom XX. Stoljeća, a osobito nakon 1945. godine, kada se Dubrovnik razvio u jedno od najvažnijih turističkih središta na zapadnoj obali Jadrana, vrijednost ovog</p>

		povijesnog kompleksa toliko je poznata da je grad zaštićen na trajnoj osnovi.
	(e) Bibliografija	R. Eitelberger, Die mittelalterlichen Kunatdenkmal: Dalmatiens in Arbe, Zara, Nona, Sebenico, Trau, Spalato und Ragusa, Wien, 1861 G. Gelcich, Dello sviluppo civile di Ragusa, Dubrovnik, 1884 T.T. Jackson, Dalmatia, the Quarnero and Istria with Cettigne, Oxford, 1887 C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI st.u Dubrovniku, Zagreb, 1947 c. Fisković, Prvi poznati dubrovački graditelji, Dubrovnik, 1955 L. Beritić, Utvrđenja grada Dubrovnika, Zagreb, 1955 L. Beritić, Urbanistički razvitak Dubrovnika, Zagreb, 1958 M. Prelog, Dubrovački statut i izgradnja grada (1272 - 1972), Peristil, 14-15, Zagreb, 1972
4.	Stanje očuvanja / očuvanja	
	(a) Dijagnoza	Cijeli sačuvani kompleks je naseljen i intenzivno aktivan. Najstariji dijelovi grada na mjestima su u zpuštenom stanju zbog promjena koje se već u XVIII. Stoljeću događaju u društvenom tkivu stanovništva. Isto tako, mnoge zgrade u središtu grada ne koriste se u skladu s njihovom strukturom, ali nisu izvršena nikakva rušenja. Detaljni planovi revitalizacije cjelokupne strukture, uključeni u urbanietske planove, susreću se s znatnim financijskim poteškoćama.
	(b) Odgovorni zastupnik za očuvanje / konzervaciju	Općina Dubrovnik, Zavod za zaštitu povijesnih spomenika - Dubrovnik
	c) Povijest očuvanja / konzervacija	Kompleks Dubrovnika zaštićen je posebnim pravnim aktima sukladno Zakonu o zaštiti povijesnih spomenika u SR: "Pravilnik o očuvanju povijesnih spomenika u Dubrovniku" su
		propisi koje je odredio Zavod za zaštitu i očuvanje spomenika Dalmacije u Splitu, uz suglasnost Državnog odbora Općine Dubrovnik (1956.). Nakon toga, prema odredbama Zakona, ovaj Pravilnik je upisan u Registar spomenika kulture prema uredbama ovog Zavoda. Br. 12-8 / 1-66 od 15.01.1966. 12-8 / 3-66 od 10.11.1966 U.I'-86/69 od 25.06.1966; Ovim činom, Zakon pojedinačno čuva svaku od zgrada - kuća, ulica, trgova, - dakle sve što pripada Gradu, kao urbana cjelina. Prema uredbi Np. 12-106 / 1-65 od 23.10.1965. u isti su upisani i bedemi i utvrđene dubrovačke kule. Općina Dubrovnik je 25. lipnja 1976. donijela „Rezoluciju o planiranju i

		<p>očuvanju vanjskih obilježja grada Dubrovnika i ostalih mjesta na području Dubrovačke komune".</p> <p>Općina Dubrovnik je dana 5.10.1977. Donijela "Rezoluciju o izradi urbanističkog plana Starog grada Dubrovnika - u okruzima bedema"</p>
	d) Sredstva za očuvanje / konzervacija	<p>Budući da se radi o živom gradu, Monumentalni fond Dubrovnika se održava zahvaljujući funkcijama koje su u skladu s propisima i načelima očuvanja; međutim, ulažu se naponi da se u budućnosti izdvoje izvori pojedinih fondova koji to već dopuštaju i da će to u budućnosti učiniti, revitalizaciju i obnovu građevina i dijelova strukture koji do sada nisu imali preciznu funkciju.</p> <p>Odlukom Općine Dubrovnik, od 1967. godine predviđaju se odredbe za vlasnike povijesnih spomenika koji ulažu sredstva u obnovu tih spomenika.</p>
	(e) planovi upravljanja	<p>U tijeku je izrada detaljnog urbanističkog plana grada unutar okolnih zidina, temeljenog na načelima očuvanja i revitalizacije. Ovaj opći urbanistički plan pružit će općini Dubrovnik osnovu na kojoj može intervenirati u opću strukturu građevina koje se na nju odnose.</p>
5.	<p>Obrazloženje za uključivanje na popisu svjetske baštine</p> <p>(a) Kulturna dobra</p>	<p>ovijesni urbani (i arhitektonski) kompleks Dubrovnika do danas je zadržao bitne elemente srednjovjekovne strukture utvrđenog grada: bedema, uređenja ulica i trgova, impresivnih javnih građevina (laičkih i religioznih) i mnogo privatnih stanova. Bez obzira na razmatranja o određenoj umjetničkoj vrijednosti građevina, ovdje nalazimo prvenstveno kompleks izuzetne vrijednosti, koji zahvaljujući mnoštvu poruka - umjetničkih, urbanističkih, kulturnih i povijesnih - Dubrovnik čini jednim od najvažnijih posjeda unutar granica Jugoslavija. Gotovo sve faze razvoja grada kroz stoljeća obilježene su i sačuvane u njegovoj strukturi, a posebno u opsežnim urbanističkim zahvatima XIII. Stoljeća kojima je ovaj kompleks dobio jedinstvo. Kada se sačuvani dokumenti koji su oblikovali zakone po kojima je "status" grada uspoređuje sa sadašnjim stanjem grada, svjesni smo da su urbanističke ideje njegovih "planera" samo provedene. Ovo planiranje grada imalo je svoj izravni izvor u cilju svojih graditelja da stvore Dlonumentalno središte velikog teritorija, koje je u nastajanju bilo jedinstveno srednjovjekovno stanje (Republika), a koje je zapravo uspjelo zadržati svoju slobodu</p>

		<p>unatoč vrlo kritični uvjeti do početka XIX. stoljeća. Riječ je o najvažnijim događajima koji objašnjavaju ne samo kavalitet, već i izvanredan rezultat i namjernu tendenciju ka imponantnom stilu koji je uvijek primjetan u izgradnji privatnih stanova u gradu. Naglasak je na važnosti utvrđenih zidina koje okružuju ovaj gotovo u cijelosti sačuvani kompleks, s velikim obrambenim kulama koje predstavljaju vojnu arhitekturu iz XIII.</p>
		<p>do XVII. stoljeća. U konstrukciji ovih "utilitarnih" građevina, kao i drugdje, u gradu se pojavljuje tendencija prema grandioznom stilu i "estetskim" značajkama čak iu načinu na koji se kamenje siječe, kao iu formalnim značajkama koje kombiniraju funkcionalni dizajn s estetikom. Karakterističan primjer ovog potonjeg nalazi se u velikoj kuli u sjeverozapadnom kutu grada ("Minčeta"), koju su izgradili M.Michelozzi i Georgius Dalmaticus, najznačajniji majstori XV.</p> <p>Kada se uzmu u obzir svi ti elementi, postaje svjesno da je urbani povijesni kompleks Dubrovnika jedinstvena tvorevina srednjovjekovne arhitekture i urbanizma, koja je imala značajan utjecaj ne samo na malom prostoru, nego i na većem području jadranske obale. i Balkana. Između svih srednjovjekovnih europskih gradova, Dubrovnik se ističe međusobnim odnosom koji je uspostavljen između postojećih građevina i cjelokupnog kompleksa te ogromnom dokumentacijom koja omogućuje da se svaki stadij njezina rasta proučava u svjetlu povijesti.</p> <p>Godine 1976. Zavodu za očuvanje povijesnih spomenika u Dubrovniku dodijeljena je Europska zlatna medalja koja je dodijeljena najvrjednijim povijesnim spomenicima u Europi. F.V.S. Zaklada u Hamburgu, odgovorna za odabir Upravnog odbora (kuratorija) Zaklade, utemeljila je pripisivanje medalje: prema sljedećim kriterijima:</p> <p>„Pravi i uzorni cilj očuvanja izvornog i povijesnog izgleda grada koji se primjenjuje već tri desetljeća na dobro dokumentiran način, pod nadležnim vodstvom Instituta za očuvanje povijesnih spomenika i prirodnih dobara u Dubrovniku te razmatranje, kao i sustavno arheološko istraživanje, restauraciju i revitalizaciju arhitektonskih fiksnih spomenika i pokretnih kulturnih dobara u gradu i na području bivše Dubrovačke Republike. Potpisano u ime države Farty</p>
	IME I NASLOV	Prof. Dr. Milan Prelog

		Filozofski fakultet Centar za povijesne znanosti, Zagreb Datum, January 1979.
--	--	---

Dokumentacija kojom se podržava imenovanje
Stari grad Dubrovnik

Niže navedeni dokumenti i drugi materijali koji su primljeni iz Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u prilog gore navedenoj kandidaturi mogu se ispitati u Odjelu za kulturnu baštinu pri UNESCO-u i biti dostupni za savjetovanje na sastancima Biroa za Odbora za svjetsku baštinu i samog Odbora:

1. Karte navedene na str. 2.
2. Fotografija iz zraka.
3. 4 crne i „bijeले“ fotografije.